

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճեններ և տպաքանակները նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

350.8

№-89

15070

Հ Ո Ր Պ Ե Ր Ա
Ա Կ Ա Տ Ա Կ Ա Յ Ա Վ Ա Կ Ա Ր Ա Խ Ե Ր Ի
Ա Ր Տ Ա Ն Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն Ե Ր Ի Մ Ա Ս Ի Ն

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
о льготах персональных
пенсионеров

Տ Ե Ր Ե Վ Ա Ն
1 9 3 1

7389

350.8

Դ-81

Եկ 2001

Մ.

ՎՈՐՈՇՈՒՄ

ՀԱԽԱ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ԿՈ-
ՄԱՅԵՑԻ ՅԵԼ ԺՈՂԱՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻ-
ՍԱՐՆԵՐԻ ԽՈՐՃՐԴԻ

Հանրապետությանը բացառիկ ծա-
ռայություններ մատուցած անձանց
անհատական կենսարդոշակալվ ապա-
հովելու վերաբերյալ կանոնադրու-
թյուն հաստատելու մասին.

1931 թ. ապրիլի 22-ին.

ՀԱԽԱ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ
ԿՈՄԻՍԱՆ և ԺՈՂԱՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐ-
ՆԵՐԻ ԽՈՐՃՈՒԹՔԸ ՎՈՐՈՇՈՒՄ ԵՆ.—

1. Հաստատել և 1931 թ. ապրիլի
1-ից կիրարկության դնել հանրապե-
տությանը բացառիկ ծառայություն-
ներ ժամանակագրությամբ անձանց անհատական

2705-17¹

2010

Ա. Խաչիկյան
Ա. Խաչիկյան

կենսաթոշակով ապահովելու ժամին
կանոնադրությունը:

2. Հիշյալ կանոնադրությունը կի-
րարկության դնելով, վերացվում է
ՀՍԽՀ ժողովրդական կոմիսարների
Խորհրդի 1928 թ. հոկտեմբերի 5-ի,
Հանրապետությանը բացառիկ ծա-
ռայություններ մատուցած անձանց
անհատական կենսաթոշակով ապա-
հովելու մասին» վորոշումն ու կանո-
նադրությունը (ՀՍԽՀ Որ. և Կարգ.
Ժող. 1928 թ. նո. 13, հոդ. 143)։

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հանրապետությանը բացառիկ ծա-
ռայություններ մատուցած անձանց
անհատական կենսաթոշակով ապա-
հովելու մասին։

Հ Ա. Տ Վ. Ա. Ծ 1.

Անհատական կենսաթոշակով ապա-
հովման յենթակա անձանց շրջանը։

1. Այս կանոնադրության կարգով
անհատական կենսաթոշակ ստանալու
իրավունքը սահմանվում է հեղափո-
խական, զինվորական, արհեստակ-
ցական ու հասարակական գործունե-
ության, խորհրդային շինարարու-
թյան նաև գիտության, արվեստի և
տեխնիկայի ասպարեզներում հանրա-
պետությանը բացառիկ ծառայու-
թյուններ մատուցելու համար։

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—ԽՍՀՄ ԿԵՆՏ-
ՔՊՐԵԿԱՄԻ և ԺՈՂԿՈՄԽՈՐՀԻ 1928թ.
մարտի 18-ի հաստատած Բանվորա-
կյուղացիական Կարմիր Բանակի կադ-
րային հրամկագմի պետական ապահով-
ժան մասին կանոնադրության յենթակո-
անձանց համար անհատական կենուա-
թոշակները նշանակվուամ են նույն կամո-
նադրության 8-րդ հոդվածուամ նախա-
տեռնված կարգով (ԽՍՀՄ Ոք. և Կարգ.
Ժող. 1926 թ. նո. 20, Կող. 131, և
1921 թ. նո. 15, Կող. 124):

2. Անհատական կենսաթոշակ ստա-
նալու անվիճելի իրավունք ունեն:

ա) այն հեղափոխական կուսակցու-
թյունների անդամները, վորոնք ակ-
տիվ կերպով պայքարել են պրոլետա-
րիատի իշխանության համար:

բ). այն անձինք, վորոնք հերոսա-
կան սիրագործությունների կամ բա-
ցառիկ աշխատանքների համար ար-
ժանացել են ԽՍՀՄ, ԱՄԽՀ և ՀՄԽՀ

կառավարությունների սահմանաձ-
մեկ կամ մի քանի շքանշանների.

գ) այն անձինք, վորոնք տրված ե-
նանրապետության ժողովրդական
արտիստի, կամ դիտության, արվես-
տի և տեխնիկայի վաստակավոր
գործչի կոչումն:

3. Բացի այդ, անհատական կեն-
սաթոշակ կարող ե նշանակվել նաև՝

ա) այն անձանց, վորոնք ցարական
կամ կապիտալիստական կառավարու-
թյան կողմից հայածանքի յեն յեն-
թարկվել ընդհատակյա հեղափոխա-
կան ակտիվ աշխատանքների համար,
յեթե միայն նրանք չեն ընդդիմացել
պրոլետարիատի իշխանությանը:

բ) այն ականավոր գործիչներին,
վորոնք զինվորական, պետական,
հասարակական, գիտական, տեխնի-
կական և գյուտարարական ասպա-
րեգներում իրենց աշխատանքներով,
յերկերով ու գյուտերով առանձնա-

պես աբժեքավոր ծառայություններ են մատուցել խորհրդային կուլտուրային, գիտությանն ու տեխնիկային և աջակցել են խորհրդային պետության ամրապնդելու գործում։

գ) այն անձանց, վորոնք բացառիկ ակտիվություն են ցուցաբերել կուլտակության դեմ պայքարելու գործում և այլ պայքարում խեղանդամ են դարձել։

դ) աշխատանքի հերաներին, վորոնք այդ կոչմանն արժանացել են Հայատանի Սոցիալիստական Խորհրդային Հանրապետության Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեյի նախագահության վորոշմամբ։

4. Այս վորոշման 2-րդ հոդվ. «ա» և «բ» կետերում և 3-րդ հոդ. «ա» «բ» և «գ» կետերում հիշված անձանց անհատական կենսաթոշակներ են նըշանակվում նրանց անաշխատունակ ձանաչվելու (այսինքն՝ հաջմանդա-

մության առաջին յերեք խմբակներից մեկում դասվելու) դեպքում, կամ յեթե տղամարդիկ 55 տարեկան՝ իսկ կանայք 50 տարեկան հասակ ունեն։

5. Անհատական կենսաթոշակ ըստացող կամ ստանալու իրավունք ունեցող անձանց (հոդ. 2 և 3-րդ) մահվան կամ համապատասխան ձեռք հաստատված անհայտ բացակայության դեպքում կենսաթոշակի իրավունքը ստանում են մինչև մահանալը նրանց խնամքի տակ գտնվող ընտանիքի հետեւյալ անշափահաս կամ անաշխատունակ անդամները։

ա) մինչև 18 տարեկան հասակ ունեցող զավակները, յեղբայրներն ու քույրերը, այլ և նույն անձինք անկախ տարիքից, յեթե անաշխատունակ են դառնել մինչև 18 տարեկան հասակը։

բ) ծնողները և ամուսինները՝ տղամարդիկ-60 տարեկան, իսկ կանայք

55 տարեկան հասակից, կամ պատշաճ ձևով անաշխատունակ ճանաչվածները:

գ) աշխատունակ ծնողները, կամ ամուսինը, վորոնք զբաղված են մահացածի կամ անհայտ բացակայողի խնամքի տակ յեղած մինչև 8 տարեկան զավակներին, յեղբայրներին և քույրերին խնամելով:

6. Անհատական կենսաթոշակներ նշանակվում են զավակներին, յեղբայրներին և քույրերին մինչև 18 տարեկան հասակը, իսկ նրանց, վորոնք սովորում են ուսումնական հիմնարկներում, կենսաթոշակը վճարվում ե մինչև տեխնիկումում կամ բարձրագույն ուսումնակ. հիմնարկներում ուսումնավարակելը, բայց վոշավելի, քան 25 տարեկան հասակն առնելը, իսկ մշտապես անաշխատունակ ճանաչված (Հոդ. 5-րդ «ա» և «բ» կետեր) անձանց՝ ցմահ:

Անհրաժեշտ դեպքերում անհատական կենսաթոշակները նշանակող հանձնաժողովը կարող է կենսաթոշակ նշանաւկել մահացած թոշակառույթի 18 կամ 25 տարեկանից բարձր հասակում հաշմանդամ դառած զավակներին, յեղբայրներին ու քույրերին, նաև վորոնք անհատական կենսաթոշակ ստանալու իրավունքն ունեցող անձանց խնամքի տակ չեն գտնվել:

7. Անհատական կենսաթոշակներ նշանակելու մասին միջնորդությունները հարուցվում են Սոցիալական Ապահովության ֆողովրդական կոմիսարիատին առընթեր՝ անհատական կենսաթոշակ նշանակող հանձնաժողովին առաջ:

ա) այս կանոնադրության 2-րդ հոդվածում թված անձանց՝ թե իրենց և թե այլ անձանց ու կազմակերպությունների կողմից,

բ) այս կանոնադրության Յ=ըդ
հղվածում թված անձանց նկատ-
մամբ՝ Հայկոմկուսի (բ) կկ, Ժողո-
վրդական Կոմիսարիատների, ար-
ժեստակցական միությունների խոր-
հուրդների, հին բայլշեփելների ըն-
կերության, քաղաքածանակիրների և
աքսորականների Ընկերության, նաև
Հայկոմկուսի (բ) Կ Երջանային Կո-
միտեների և շրջգործկոմների կող-
մից:

Հ Ա Տ Վ Ա Ծ 2.

ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԿԵՆՍԱԹՈՂԱԿ ՆՇԱՆԱԿԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

8. 7-րդ հոդվածում նշված միջ-
նորդություններում պետք է փաս-
տաթղթերով հաստատված լինեն՝
այն անձի՝ Խորհրդային Հանրապե-
տությանը մատուցած ծառայու-
թյունները, վորի մասին միջնորդու-
թյուն և հարուցվում, կամ նրա հե-

ղափոխական ստաժն ու համառուս
կենսագրությունը, նաև նրա ընտա-
նիքի կազմը և ընտանիքի անդամնե-
րի տարիքը:

9. Ժողովրդական կոմիսարիատ-
ները և նրանց հավասարեցված հիմ-
նարկությունները հարուցում են ան-
հատական կենսաթոշակների մասին
միջնորդությունները կոլեգիաների
գործչմամբ, իսկ 7-րդ հոդվածում
նշված հասարակական կազմակեր-
պությունները՝ նրանց զեկավար մար
մինների (Կոմիտեյի նախագահու-
թյան և այլն) վրոշմամբ:

10. Անհատական կենսաթոշակներ
նշանակելու մասին միջնորդությունները քննության և առնում Սոցիա-
լական Ապահովության Ժողովրդա-
կան Կոմիսարիատին առընթեր ան-
հատական կենսաթոշակներ նշանա-
կող հանձնաժողովը՝ նախագահու-
թյամբ Սոցիալական Ապահովության

Ժողովրդական Կոմիսարի կամ նրա
տեղակալի և անդամակցությամբ
ՀՍԽՀ Աշխատանքի ժողովրդական
Կոմիսարիատի, Ֆինժողկոմատի,
Ռազմական գերատեսչության, Արհ-
միությունների Խորհրդի ներկայա-
ցուցիչների, Վորոնց անձնապես նը-
շանակում և ժողովրդական Կոմի-
տարների Խորհուրդը:

11. Անհատական կենսաթոշակ նը-
շանակող հանձնաժողովի վճիռները
վերջնական են և վերանայվում են
միայն 7-րդ հոդվածում նշված հիմ-
նարկությունների, կազմակերպու-
թյունների և անձանց միջնորդու-
թյամբ, յերբ անհատական կենսա-
թոշակներ նշանակելու համար հիմք
ծառայելու եյտական նոր տվյալներ են
հայտնաբերվում:

12. Այս կառունադրության կարդով ան-
հատական կենսաթոշակներ նշանակում
են անկախ այն բանից, թե բացառիկ

ծառայությաններ, մատուցած անձի
գործունելությունը վորակեղեցնթացել,
ինթե միայն այդ անձը ներկայումս ա-
պրում է ՀՍԽՀ ռահմաններում:

13. Հանձնաժողովում ստացված և
սկառշամ ձեռվ ձեվակերպված միջ-
նորդությունները պետք են քննու-
թյան առնվեն ստացվելու որից մի
ամսվա ընթացքում:

14. Անհատական կենսաթոշակը
նշանակվում է միջնորդությունը ըս-
տանալու ամսին (Հոդ. 13) հաջորդող
ամսի 1-ից, անհատեցած դեպքերում
կենսաթոշակը կարող է նշանակվել
նաև ավելի վաղ ժամանակից:

15. Անհատական կենսաթոշակի
իրավունքից զրկելը կարող է տեղի
ունենալ միայն այդ կենսաթոշակը
նշանակող մարմնի վորոշմամբ և հե-
տեւյալ դեպքերում:

ա) յերբ վերջին ատյանի վճռից հե-
տո՝ անհատական կենսաթոշակ ստա-

տողը սահմանված կտրդով զրկվութ, և
խորհուրդների ընտրական իրավունքից :

բ) յերբ դատական վճռով նախա-
տեսվում ե կենսաթոշակի իրավուն-
քից զրկելը:

ԵԱՆՈՒԹՈՒԹՅՈՒՆ — կենսաթոշա-
կի իրավունքից դատարանով զրկված
անձի կողմից դատական վճիռը բողո-
քարկելու դեպքում անհատական կեն-
սաթոշակի իրավունքի Հարցը քննու-
թյան և առնվում այդ կենսաթոշակը
նշանակող մարմնի կողմից միայն վեր-
ջին ատյանի վճիռը կայացնելուց հետո
իսկ մինչ վերջին ատյանի վճիռ կա-
յացնելը՝ կենսաթոշակը վճարվում և
ընդհանուր հիմունքներով:

16. Անհատական կենսաթոշակ նշա-
նակող հանձնաժողովի վորոշման մեջ
պետք ե նշված լինի, թե վոր ժամա-
նակից և ինչ չափով ե կենսաթոշակ
նշանակվում, իսկ բացառիկ ծառա-

յություններ մատուցած անձանց ըն-
տանիքների անդամներին կենսաթո-
շակ նշանակելիս, պետք ե նշված լի-
նի, թե ընտանիքի յուրաքանչյուր
անդամին կենսաթոշակի վոր մասն ե
նշանակվում, յեթե նրանք իրարից
բաժան են ապրում:

17. Անհատական կենսաթոշակ նշ-
անակելու վերաբերյալ միջնորդու-
թյունների հետևանքների մասին
հանձնաժողովը հաղորդում ե միջ-
նորդություն հարուցող թե հիմնար-
կություններին և թե անձանց:

18. Յեթե անհատական թոշակա-
ռուն դատումն ունի, վոր նրան նշա-
նակված անհատական կենսաթոշակի
գումարի հետ միասին գերազանցում
ե պատասխանատու քաղաքական աշ-
խատավորների համար տարիֆային
առաջին գոտում սահմանված բարձր
տարիֆի գրույքի (այդ գրույքը ծան-
րաբեռման համար որպող հավելու-

մով հաշված), ապա այդպիսի դեպքում անհատական կենսաթոշակը համապատասխան չափով նվազեցվում է: Դատումը պակասելու կամ նրանից զրկելու դեպքում կենսաթոշակը ավտոմատիկ կերպով կամ վերականգնվում և լրիվ չափով և կամ ավելացվում և համապատասխան չափով, վորպեսզի դատումի և կենսաթոշակի ընդհանուր գումարը չգերազանցի այս հոդվածով սահմանված առավելագույն չափից (մաքսիմումից): Կենսաթոշակի վճարման կանոնումը չի զրկում անհատական թոշակառութիւն այս կանոնադրությամբ տրված բոլոր մնացած իրավունքից և առավելություններից:

19. Անհատական թոշակառութիւնակալայրը ՀՍԽՀ սահմաններում փոխելու, ինչպես նաև խորհրդային այլ հանրապետություն տեղափոխելու համապետություն և առաջարկություն կամ կարգություն հատեանքով, վոչ մի դեպքում

չի կարող կենսաթոշակը կարճվել կամ նշանակված կեսաթոշակի չափը պակասեցվել:

20. Այս դեպքերում, յերբ անհատական կենսաթոշակի իրավունք ունեցող անձանց նկատմամբ տկարամության, հոգեկան հիվանդության, ֆիզիկական անկարության և այլն հետեւանքով՝ «Ամուսնության, ընտանիքի և խնամակալության մասին» որենսդրության համաձայն նըշանակված և խնամակալություն կամ հոդատարություն, անհատական կենսաթոշակ նշանակող հանձնաժողովն իրավունք ունի խնամակալության և հոգատարության մարմիններից պահանջելու խնամակալներ և հոգատարներ նշանակել, նաև կարող են նշանակված խնամակալներին ու հոգատարներին մերժել ու նրանց փոխարինումը պահանջել: Վերջիններին նշանակելիս, խնամակալության և

Հոդատարության մարմինները պետք
ե ձեռք առնեն բոլոր միջոցները, վոր-
պեսզի խնամարկյալների շահերը
բազմակողմանիորեն նկատի առնված
և ապահովված լինեն:

Հ Ա Տ Վ Ա Ծ 3.

ԿԵՆՍԱԹՈՂԱԿՆԵՐԻ ՈՒ ՎՃԱՐՄԱՆ ՄԻՋՈՑ-
ՆԵՐՆ ՈՒ ԿԱՐԳԸ

21. Անհատական կենսաթոշակների
նորմաները նրանց վճարման կարգը
և միջոցների աղբյուրները վորոշ-
վում են ՀՍԽՀ ժողովրդական կոմի-
սարների Խորհրդի կողմից. կենսա-
թոշակների չափը պետք է կախումն
ունենա այն անձի մատուցած բացա-
ռիկ ծառայության աստիճանից և
բնույթից, վորին կենսաթոշակ ենը-
շանակվում, նաև նրանց աշխատան-
քըն ու գործունեությունը պարզող
այլ հանդամանքների հաշվառումից:

Հ Ա Տ Վ Ա Ծ 4.

ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿ ՍԱԱՅՈՒ
ԱՆՁԱՆՑ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՑԻՆ ԴՐՈՒՅՑԱՆ
ՍՊԱՀՈՎՈՒՄԸ

22. Անհատական կենսաթոշակ ըս-
տացող անձինք այս կանոնադրու-
թյան հիման վրա կարող են անդա-
մագրիվ հաշմանդամների կոռապերա-
տիվ միավորումներին (արտելներին)՝
առանց կենսաթոշակի իրավունքը և
5-րդ հատվածում թված արտոնու-
թյուններն ու առավելությունները
կորցնելու, անկախ այդ միավորում-
ներում անդամ լինելու ժամանակի
տեվողությունից: Հաշմանդամների
արտելում անդամագրիված թոշակա-
ռուներին անհատական կենսաթոշակ
վճարելիս այս կանոնադրության
18-րդ հոդվածի համաձայն հաշվի

յեն առնվում արտելում սուացած նը-
րանց դատումները:

23. Հաշմանդամների արտելի մեջ
մտնելիս, անհատական թոշակառուն
մուծում ե իր փայտավճարն արտելի
կանոնադրության հիմունքներով և
ՀՍԽՀ Սոցիալական Ապահովության
ժողովրդական Կոմիսարիատի գոր-
ծող կանոնների և կարգադրություն-
ների համաձայն:

24. Անհատական կենսաթոշակ ըս-
տացող անձինք ցուցակագրվում են
Աշխատողկոմատի կազմերի բաժնում
և աշխատանքի յեն ուղարկվում հեր-
թից դուրս, իսկ նրանց ընտանիքի
անդամները՝ արհեստակցական միու-
թյունների անդամ-բանվորների հետ
հավասար հիմունքներով:

Հ Ա Տ Վ Ա Ծ 5.

ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԿԵՆՍԱՊԵՇԱԿ ԱՏԱՑՈՂ ԱՆ-
ՁԱՆՑ ՀԱՏՈՒԿ ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ՈՒ
ԱՌԱՎԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

25. Անհատական թոշակառուները
բնակարանավարձը վճարում են բան-
վորների և ծառայողների համար
սահմանված բնակարանավարձի դը-
րույքներով՝ 10-ից մինչև 500/0 դեղ-
ջով։ Զեղչի չափը, թոշակառուների
ծախքերին նայած, սահմանում են
տեղական խորհուրդները բնակելի
տարածության ավելցուկի և լրացու-
ցիչ տարածության համար թոշակա-
ռուները վճարում են սովորական չա-
փով։

26. Անհատական թոշակառուներն
իրենց դբաղեցրած բնակարանից կա-
րող են վտարվել (կամ տեղափոխվել)
միայն դատարանի վճռով և այն ել

տրամադրելով նրանց՝ բնակության համար ազատ բնակարան, տարածությամբ վոչ պակաս նրանց զբաղեցրածից, նաև տրամադրելով փոխադրության միջոցները:

27. Անհատական կենսաթոշակները ազատվում են բոլոր տեսակի հարկերից ու տուրքերից: Յեթե անհատական թոշակառուն կենսաթոշակից բացի ունի այլ յեկամռւաճներ ու դատումներ, այդ դեպքում հարկվում են միայն այդ յեկամռւաճները կամ դատումները, յեթե գերազանցվում են հարկով մինիմումից, իսկ անհատական կենսաթոշակը հարկվող յեկամռւաճի մեջ չի մտցվում:

28. Բացի այդ, անհատական թոշակառուները տեղական հարկերի նըկատմամբ վայելում են հետևյալ արտոնությունները.—

ա) չինությունների հարկից ազատվում են անհատական թոշակառունե-

րին պատկանող չենքերը, յեթե այդ չենքերը զարդեցրել են անմիջորեն իրենք թոշակառուները, նրանց ընտանիքները և չեն շահագործվում, վարձակալության միջոցով.

բ) փոխադրական միջոցների հարկից ազատվում են անհատական թոշակառուներին պատկանող փոխադրական միջոցները (ձիյերը, հեծանիվները և այլն), յեթե հատկապես թոշակառուներին ու նրանց ընտանիքներին են սպասարկում:

գ) անասունների հարկից ազատվում են անհատական թոշակառուներին պատկանող և անհատական թոշակառուների ու նրանց ընտանիքների կարիքների համար ոգտագործվող անասունները:

29. Անհատական թոշակառուները վայելում են ձիաբար և հերթից դուրս ամեն տեսակի բժշկական, դեղորայքով և պրոտեզներով ոգնու-

թյուն ստանալու իրավունք, իսկ նը-
րանց ընտանիքի անդամները՝ ապա-
հովագրված բանվորների հետ հավա-
սար հիմունքներով:

Սանատորակուրորտային ողջու-
թյան նկատմամբ անհատական թո-
շակառուները հավասարեցվում են
բանվորներին: Բացի դրանից, այդ
անձինք կարող են Հանձնաժողովնե-
րի կողմից կուրորտներ և սանատո-
րիաներ ուղարկվել ի հաշիվ Սոցիա-
լական Ապահովության ֆողովրդա-
կան Կոմիսարիատի միջոցների, վոր-
ուց և թողնվում անհատական կեն-
սաթոշակներ վճարելու համար:

30. Անհատական թոշակառուներն
իրավունք ունեն հերթից դուրս ըն-
դունվել սոցիալական ապահովու-
թյան հիմնարկներում (Հաշմանդամ-
ների աներ և այլն) և Առժողկոմատի
հիմնարկություններում) խրոնիկնե-
րի, տարվամաթիկների տներ, նյար-
դային և հոգեկան հիվանդների հա-

մար հատուկ հիմնարկություններ և
այլն, իսկ նրանց ընտանիքի անդամ-
ներն ընդունվում են նույն հիմնար-
կություններում ապահովագրված
բանվորների հետ հավասար հի-
մունքներով:

31. Անհատական թոշակառուների
զավակները և նրանց խնամքի տակ
տպրող անձինք ուսումնական բոլոր
(ստորին, միջին և բարձրագույն)
հիմնարկներում և կրթական դաս-
տիարակչական հիմնարկներում
(մանկատներ և այլն) ընդունվում են
հերթից դուրս և յեղած տեղերի ու
թոշակների նկատմամբ զերայտա-
վում են մյուս բոլոր թեկնածուներից
և ապատվում են ուսման վճարից:
Նույն արտոնությունները տրվում են
անհատական թոշակառուներին ամեն
տեսակի դասընթացներ, բանվորա-
կան Փակուլտետներ, տեխնիկում-
ներ, բարձրագույն կամ մասնագի-

տական ուսումնական հիմնարկներ
մտնելիս:

32. Անհատական թոշակառուներն
իրավունք ունեն անդամագրվել ՀՍԽՀ
բոլոր կոոպերատիվ կազմակերպու-
թյուններին անխտիք: Կոոպերատիվ
կազմակերպության մեջ մտնելիս, նո-
րանք փայալճար և անդամավճար են
մուծում տվյալ կոոպերատիվում սահ
մանված նվազագույն չափով. բացի
այդ, նրանք ոգտվում են սպառողա-
կան և տնտեսական կարիքները ամ-
բողջ կոոպերատիվ ցանցի կողմից
սպառարկելու իրավունքից կոոպերա-
տիվի անդամ-քանվորների հետ հա-
վասար չափով:

Անհատական թոշակառուները կոլ-
տնտեսությունների մեջ մտնելիս ոգ-
տվում են չքավոր տնտեսությունների
համար սահմանված արտոնություն-
ներից:

33. Անհատական թոշակառուների

համար այս կանոնադրությամբ սահ-
մանված բոլոր արտոնությունները
տարածվում են նաև ՀՍԽՀ սահման-
ներում ապրող այն անձանց վրա,
վորոնք ԽՍՀՄ և ԱՍՖԽՀ Ֆողովը-
գական կոմիսարների Խորհուրդների
վորոշումների հիման վրա անհատա-
կան կենսաթոշակ են ստանում:

34. Սոցիալական ապահովության
մարմինները պարտավոր են անհա-
տական թոշակառուների նկատմամբ
առանձին ուշգրություն և խնամք
ցուցաբերել, մասնավորապես ձեռք
առնել բոլոր միջոցները, վորագեղի
որենքով նրանց տրված բոլոր արտո-
նություններն ու առավելություննե-
րը ապահովված լինեն, և պատշաճ
գեղքերում այս կանոնադրությունը
խախտող անձինք յենթարկվեն պա-
տասխանատվության:

ՏԵՂԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ
ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿՆԵՐԸ

35. Այն անձինք, վորոնք տեղական նշանակություն ունեցող նշանավոր ծառայություններ են մատուցել, (տուժել են կուլակների դեմ մղվող պայքարում) ունեն տեղական կուլտուրայի ասպարիզում աչքի ընկնող ծառայություններ (և այլն) անհատական կենսաթոշակ են նշանակվում այս կանոնադրության համապատասխան՝ տեղական բյուջեների միջոցներից և շրջանային գործադիր կոմիտեների վորոշումներով։

36. Տեղական անհատական կենսաթոշակ ստացող կամ ստանալու իրավունք ունեցող անձանց մահվան կամ անհայտ բացակայության դեպքում

կենսաթոշակը նշանակվում է նրանց ընտանիքի անդամներին այս կանոնադրության կանոնների համապատասխան։

37. Տեղական անհատական կենսաթոշակ ստացող անձանց և նրանց ընտանիքի անդամների համար արտոնությունները և առավելությունները սահմանվում են համապատասխան շրջանային գործադիր կոմիտեները։

կենսարոնական գործադիր կոմիտեյի
նախագահ՝ Ա. ԱՆԱՆՅԱՆ

ի. ա. ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐԻՆԵՐԻ
ԽՈՐՀԵՐԴԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻ՝
Ա. ՅԵՐԶՆԿՅԱՆ

ի. ա. ԿԵՆՍԱՐՈՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐԻ
ԿՈՄԻՏԵՅԻ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐԲԻ՝

9584PUSHI 390PUSH

9584PUSHI 390PUSH

9584PUSHI 390PUSH

9584PUSHI 390PUSH

7013

559